

Uddannelsesprogram Hoveduddannelse Gynækologisk - /Obstetrisk ansættelse Kvindesygdomme og Fødsler Esbjerg Sygehus Grindsted Sygehus

Hoveduddannelse (speciallæge uddannelsen) i gynækologi og obstetrik er et 4 årigt forløb, der består af følgende faser:

- 6 måneders ansættelse i kirurgi- H1 (Mave-tarm kirurgi, Esbjerg)
- 12 måneders ansættelse i gynækologi/obstetrik-H2 (Kvindesygdomme og fødsler, Esbjerg)
- 18 måneders ansættelse gynækologi/obstetrik på OUH-H3
- 12 måneders ansættelse i gynækologi/obstetrik-H4 (Kvindesygdomme og fødsler, Esbjerg)

I 1. halvdel af speciallægeuddannelsen er ansættelsen som reservelæge (H2), i 2. halvdel som 1. reservelæge (H4)

Præsentation af Kvindesygdomme og fødsler Esbjerg Sygehus Grindsted Sygehus

Afdelingens adresse:

Finsensgade 35

6700 Esbjerg

Hovedtelefon 7918 2000

Afdelingsledelsen:

Cheflæge Sidsel Elisabeth Ipsen

Chefsygeplejerske Tina Lykke Schmidt

Chefjordemoder Anne-Marie Jensen

Lægestaben består af:

Cheflæge: 1

Ledende overlæge: 2

Overlæger/speciallæger 10

Hoveduddannelse gyn/obst.: 4

Introduktionsstilling gyn/obst: 4

Hoveduddannelse til almen medicin: 0-

Uklassificeret reservelæge: 0-3

Kvindesygdomme og Fødsler

Kvindesygdomme og Fødsler udfører diagnostik, behandling og pleje inden for kvindesygdomme samt svangreomsorg, fødselshjælp og barselspleje.

Afdelingen er opdelt i gynækologisk og obstetrisk søjle.

Vi har årligt ca. 1.700 fødsler, ca. 19.000 ambulante obstetriske besøg samt ca. 13.000 besøg i gynækologisk ambulatorium. Vi udfører årligt ca. 3000 operationer.

Kerneydelserne

- er forebyggelse, diagnostik, behandling, pleje, rådgivning, uddannelse og forskning inden for kvindesygdomme og fødsler
- er rettet mod nyfødte, patienterne og deres pårørende
- understøttes af en arbejdspladskultur, hvor det fysiske og psykiske arbejdsmiljø har afgørende betydning

Målsætning

- at skabe tilfredse patienter som får optimal behandling, pleje, information og rådgivning
- at skabe et veluddannet, engageret og tilfreds personale
- at skabe et godt arbejdsmiljø
- at skabe et godt uddannelsessted
- at styrke miljøet for forskning og udvikling

Personale

På **Kvindesygdomme og Fødsler** er der ca. 140 ansatte, som består af læger, jordemødre, sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter samt sekretærer. Afdelingen varetager uddannelse af lægestuderende, jordemoderstuderende, sygepleje-studerende, social- og sundhedsassistentelever samt sundhedsadministrative koordinationsstuderende.

Gynækologisk søjle

Ambulatorium for Kvindesygdomme

I ambulatoriet modtages akutte og henviste patienter til forundersøgelser til sammedags- og elektiv kirurgi, udredning og behandling af gynækologiske lidelser (blødningsforstyrrelser, tidligt graviditetskomplikationer, cyster, prolaps, inkontinens, vulvasygdomme herunder gravide under uge 18). Desuden foretages mindre ambulante operationer i lokalbedøvelse som minihysteroskopi, konisatio, Novasure og cystoskopier.

Gynækologisk ambulatorium har 7 undersøgelsesstuer.

Afdeling for Kvindesygdomme

Afsnittet er beliggende sammen med mave-tarmkirurgisk afdeling.

Afsnittet består af 3 senge til gynækologiske patienter.

Afsnittet modtager patienter til akut og elektiv gynækologisk kirurgi og andre gynækologiske lidelser

Akutambulatoriet

Er placeret i relation til ambulatoriet og i vagten ved akutafdelingen. Her tilses akutte gynækologiske patienter efter aftale med gyn. forvagt eller bagvagt.

Akutafdelingen

I vagttid efter kl 15. ses akutte gynækologiske patienter på akut stuen team 2 i FAM. Patienter kan observeres op til 48 timer i FAM.

Dårlige patienter eksempelvis blødende eller alment dårlige patienter, modtages i FAM hele døgnet.

Graviditet og Fødsel

Jordemodercenteret

Jordemødrene varetager graviditetskontroller i jordemodercentret på sygehuset i Esbjerg. Der er endvidere jdm klinikker i Ribe, Grindsted, Varde, Brørup og Ølgod.

Jordemødrene har ca. 10.000 besøg årligt.

Svangreambulatoriet

Svangreambulatoriet på Esbjerg Sygehus har 5 undersøgelsesstuer. Sonografer udfører ultralydsskanning af gravide. Speciallæger varetager kontrol af komplicerede graviditeter samt prænatal diagnostik.

Svangreambulatoriet har ca. 9.000 besøg årligt.

Svangreafdelingen

På svangreafdelingen indlægges gravide med svangerskabsrelaterede sygdomme og komplikationer til graviditeten. De gravide passes af jordemødre. I svangreafdelingen modtages også gravide med akutte komplikationer. Den gravide henvises fra praktiserende læge eller jordemoder til kontrol.

Derudover varetages omsorgen for kvinder, som frivilligt eller ufrivilligt aborterer i 2. trimester.

Fødegangen

Fødegangen råder over 5 fødestuer. Afdelingen varetager så vel normale fødsler som risikofødsler efter graviditetsuge 28. Der er ca. 1700 fødsler årligt. Dagligdagen koordineres af en ressourcejordemoder.

Nyfødte og familie afsnit

Afsnittet har 19 sengepladser til familier, hvor der er behov for opfølgning og behandling af enten mor eller nyfødte. På afsnittet indlægges således også syge nyfødte ned til graviditetsuge 28. Behandling af syge nyfødte varetages af pædiatere. I afsnittet arbejdes der ud fra Couplet Care, for at undgå adskillelse af mor og barn.

Barselsklinik

Barselsambulatoriet modtager mødre med amme problemer samt børn der eksempelvis skal have kontrolleret bilirubin og vægt.

Barselsklinikken varetager også den tilbudte kontrol 2 døgn efter ambulant fødsel. Derudover kan den nybagte mor henvende sig direkte til klinikken mhp vejledning den første uge efter udskrivelse.

Det daglige lægearbejde

Konferencer

Lokale	Morgenkonference for læger og medicinstuderende	Obstetrisk konference, fødegang
Lægegang	8.00-8:15	
Fødegang		8.15-8.30
Lægegang	12.30-13.00	
Lægegang	15.00-15.30	

Tirsdag: Klinisk genetisk konference 1 gang/måned, kl 14 - 15

Onsdag: patologi konference hver 3. måned, kl 14-15

Onsdag: kl 10.05-10.25 regional ultralydskonference

Undervisning og vejledning

For yngre læger hver onsdag kl 15.00-15.30 er der fast skemalagt undervisning i 6 obstetriske og 6 gynækologisk emner, der gennemføres i rul 3 gange om året.

Torsdag morgen kl 8.00 - 8.55 er der undervisning dels på sygehusniveau dels på afdelingsniveau.

Hver tirsdag underviser de yngre læger fra 12.45-13 i selvvalgt emne.

Vejledersamtaler aftales individuelt mellem vejleder og uddannelsessøgende, men den første samtale er planlagt i introprogrammet.

Operation og ambulatorium

Aktiviteter	Ugedag
Elektivt sectio	Tirsdag
Operation på central operationsgang	Mandag (robot) Torsdag Samt alle dage i vagten
Akut sectio	Alle dage
Dagkirurgi(PK)	Mandag, onsdag, fredag i lige uger Mandag, tirsdag, onsdag og fredag i ulige uger
Ambulatorier	Alle dage er der lægebemandede gynækologiske og obstetriske ambulatorier

Stuegang

Afdeling	Kontaktlæge
Kvindesygdomme	Operatør
Svangre	Obst BV
Nyfødte og fam. C2	Stuelæge og obst BV
Fødegangen C1	Forvagt og obst BV

Vagt

H2 uddannelseslæger: forvagt	Man-fre	Weekend
	Dag: 8.00-15.30 Aften/nat: 15.00-08.30	09.00 - 09.30
H4 uddannelseslæger: bagvagt	Døgnvagt	Døgnvagt

Dit arbejde består af:

H2 Gyn-obs forvagt:

H2 lægen modtager og visiterer de akutte gynækologiske patienter til akut ambulans vurdering eller indlæggelse.

Optager anamnese, foretager objektiv undersøgelse inklusiv gynækologisk undersøgelse og eventuel ultralydsskanning.

Planlægger udredningsprogram og iværksætter primær behandling. Med øget erfaringsgrundlag foreslås supplerende undersøgelser og behandling. H2 lægen superviseres af bagvagten. De hyppigste akutte gynækologiske henvendelser er på grund af blødning i graviditeten, underlivsinfektion og blødningsforstyrrelser. Alle operationsindikationer skal konfereres med bagvagt.

H2-lægen deltager også i arbejdet på fødegangen og vurderer svangre som henvender sig med akutte problemer i graviditeten f.eks. smerter, følelse af mindre liv og gravide i begyndende fødsel. H2-lægen laver alt forefaldende arbejde på fødegangen så som sectio, intrauterin palpation, kopanlæggelse mv under tæt supervision af bagvagten.

Ambulatorium, Kvindesygdomme 08.15 – 15.00

På henviste patienter optager H-lægen anamnese, foretager objektiv undersøgelse inklusiv gynækologisk undersøgelse og eventuel ultralydsskanning. H-lægen planlægger udredningsprogram og iværksætter primær behandling og foreslår supplerende undersøgelse og behandling. F.eks. patienter med blødningsforstyrrelser eller nedsynkning.

Der er programmer forbeholdt introduktions- og hoveduddannelseslæger, hvor du ser mere komplekse patienter og får opfyldt specifikke kompetencer.

Alle operationsindikationer skal konfereres med speciallæge.

Barselsstuegang: 08.35 – 10.30 (torsdag 9.00 – 11.00)

Hvis dagfunktion er forvagt eller stuelæge deltager H-lægen i morgenkonference på fødegangen kl. 8.15-8.30.

Stuelægen deltager i tavlemøde på Nyfødte og familie kl. 8.35, pt. konfereres/fordeles sammen med obst. bagvagt.

H-læger går stuegang på patienter med problemer i puerperiet (ammeproblemer, sectio komplikationer, hæmatomer, infektion) og obstetriske patienter med kompliceret fødsel (sectio, vacuum, sfinkterruptur, præeklamsi).

Operationsgangen mandag – torsdag: 08.00 – 15.00

Tirsdag er der booket op til 4 sectio på programmet for planlagt kirurgi på stue 13. Sectio foretages af H- eller I-læge med supervision af bagvagt. H-lægen kan lave sectio under supervision eller som supervisor alt efter hvilke kompetencer H-lægen har. På andre OP dage assisterer H-lægen til de forskellige gynækologiske operationer. På OP-dage møder man på OP-stuen kl 8.00 til morgenmøde.

Dagklinik operation: 08.00 – 15.00

Mandag, onsdag og fredag (samt torsdage i ulige uger) behandles patienter i dagklinikken. H-lægen er i dagklinikken sammen med en speciallæge eller arbejder selvstændigt hvis H-lægen har opnået kompetencer hertil. Patienterne i dagklinikken skal have lavet indgreb såsom prolapsoperation, diagnostisk laparoskopi, cystefjernelse, sterilisation, hysteroskopi, konisatio, laserbehandling af kondylomer, abortus provokatus, evacuatio.

Planlægning af forløb

Der er afsat 1 uge til introduktion alt efter dit kompetenceniveau og mulighederne ved din ansættelse.

Du vil blive tildelt 1 vejleder, der er vant til at være vejleder for læger i en hoveduddannelsesstilling.

Forløbsplan for H-forløb, fase 2

1 uge. intro

12 mdr. blandet gyn. Og obst

- Gyn: forvagt, bølge/ reservelæge-amb., dagklinik, stuelæge, OP
- Obst: forvagt, obstetrisk amb, elektive sectio
- Vagtfunktion som forvagt

På Esbjerg Sygehus foretages hysterektomier som hovedregel som robotassisterede. Under det gynækologiske ophold vil du modtage struktureret kursus i robotkirurgi for kunne opnå din hysterektomi kompetence. Kurset består af følgende elementer:

- 1) online-undervisningen via Intuitive repræsentant, der er ca. 6 timers online-undervisning.
- 2) Introduktion til simulatoren, ca. 20 timers træning på den.
- 3) 1 times gennemgang af robotten på stuen.
- 4) 2-4 operationsdage, hvor de er med som 2. operatør i den anden konsol.

Der kan efter ønsker og kompetence planlægges funktion som obstetrisk bagvagt de sidste måneder af opholdet

Man indgår i vagthold som forvagt.

Forløbsplan for H-forløb, fase 4:

I H-4 forløbet arbejder den uddannelsessøgende læge på speciallæge niveau både i gynækologi og obstetrik inkl. selvstændige op-dage/dagkir med supervision af speciallæge efter behov.

Målbeskrivelse:

På DSOGs hjemmeside under "uddannelse" findes målbeskrivelsen for hoveduddannelsen. Målbeskrivelsen angiver hvilke læringsmål, der skal opfyldes.

Læringsstrategi

Målbeskrivelsen beskriver følgende læringsmetoder

1. Specialespecifikke kurser (U-kurser)
2. Tværfaglige kurser
3. Mesterlære i klinisk arbejde
4. Færdighedsudviklende perioder
5. Fokuseret klinisk ophold
6. Færdighedstræning på fødefantom
7. Selvstudium
8. Undervisningsopgaver
9. Fremlæggelse ved afdelingsundervisning og konferencer
10. Opgaver og forskning
11. Antal operative og obstetriske indgreb
12. Billeddokumentation for UL

Mesterlære i klinisk arbejde

Den foregår gennem deltagelse i det praktiske arbejde i afdelingen, operationsgangen, fødestuen, ambulatorium, mv. I moderne forstand er mesterlære en form for reflekterende læring.

Færdighedsudviklende perioder

Formålet med færdighedsudviklende perioder er gennem en sammenhængende arbejdsperiode at opbygge kliniske færdigheder i hhv. UL, fødegangsarbejde og operative færdigheder.

I målbeskrivelsen kan du læse om målet for de færdighedsudviklende perioder.

Fokuseret klinisk ophold:

Formålet med et fokuseret klinisk ophold er at give muligheder for korterevarende ophold på afdelinger, klinikker mv. der dækker arbejdsfelter, som den uddannelsessøgende læge ellers ikke opnår erfaring med gennem ansættelse i hoveduddannelsen.

Den uddannelsessøgende vil typisk ikke have selvstændigt klinisk arbejde og ansvar i forbindelse med et fokuseret kliniske ophold.

H-lægen kan efter interesse foreslå og ønske et ophold.

Færdighedstræning

Esbjerg sygehus har et veludbygget færdighedslaboratorium, der giver mulighed for tværfaglig teamtræning i akutte gynækologiske og obstetriske situationer, såsom blødning, eklampsi, osv. Der forefindes fantomer til oplæring i gynækologisk UL og hysteroskopi samt mulighed for oplæring i sectio. Afdelingen har simulator til operationstræning i laparoskopi. Det er altid godt at træne de obstetriske håndgreb på fødefantomer. På fødegangen er der fantomer.

Udover den regelmæssige fælles undervisning opfordres H-læger til at træne sammen med andre yngre læger, jordemødre eller en vejleder/bagvagt.

Selvstudium

Selvstudium vil sige at den enkelte, med eller uden hjælp fra andre, tager initiativ til at definere sine behov for læring, formulerer sine læringsmål, identificerer ressourcer og læringsstrategier hertil, og selv vurderer resultaterne. Læste artikler, litteratursøgninger, arbejde med webbaserede programmer registreres i porteføljen.

Undervisningsopgaver

Undervisning af andre kan omfatte læger og alle andre personalegrupper og patienter. H-lægen skal undervise min. 2 gange på torsdagsmorgen møde. Undervisningsopgaver registreres i porteføljen. Undervisningen tager gerne udgangspunkt i den på U-kurserne tillærte viden, viden fra konferencer eller egne forskningsresultater.

Fremlæggelse ved konferencer

Fremlæggelse ved konferencer er et godt sted at drøfte videnskabelige problemer i en klinisk sammenhæng. Fremlæggelser registreres i porteføljen.

Opgaver og forskning

Kan være opgaver med at indgå i udarbejdelse af kliniske vejledninger, patientinformationsmaterialer og litteratursøgning. Gennemførte opgaver registreres i porteføljen.

Vejlederfunktion

H-læge i fase 2 typisk være vejleder for en AP-læge og i fase 3 typisk være vejleder for en AP- eller I-læge.

Evaluerings

Målbeskrivelsen indeholder derudover en detaljeret beskrivelse af de anvendte evalueringsmetoder samt bilag til brug for evaluering.

1. Porteføljevurderinger
2. Audit af materiale som journaler og kodninger
3. Observation af klinisk arbejde, herunder

- a. Vurderingsskalaer
- b. Checkliste ved struktureret klinisk observation
- c. Checkliste til optælling af gennemført aktivitet
- 4. 360 graders feedback
- 5. Godkendt U-kursus, godkendt tværfagligt kursus, proces- og resultat-evaluering ved hovedvejlederen af forskningsperiode.
- 6. Vejledersamtaler

Portefølje

Porteføljen er en mappe, hvori den uddannelsessøgende samler den nødvendige dokumentation for uddannelsesforløbet. Indholdet i mappen inddrages løbende i vejledersamtaler og danner grundlag for evaluering af den uddannelsessøgende. Logbog, registrerede og gennemarbejdede cases valgt af den uddannelsessøgende, billedokumentation for UL, deltagelse i kurser, læringsplaner / kontrakter, fortegnelse over arbejde: vagter, ambulatoriefunktioner mv., administrative funktioner (f.eks. vagtskemaplanlægning, arrangere audit mv.), uddannelses-funktioner: organisering af uddannelse, uddannelse af andre, mundtlige præsentationer med oplæg på lægemøder, konferencer mv., oversigt over læste artikler, litteratursøgninger, udarbejdelse af kliniske vejledninger osv. Dele af porteføljen kan evt. opbevares elektronisk.

Uddannelselaege.dk er en del af porteføljen. På Uddannelselaege.dk får den uddannelsessøgende godkendt de opnåede kompetencer og dette danner grundlag for godkendelse af uddannelsesforløbet.

Kompetencevurderingsredskaber

Kompetencevurderingsmetoder findes ligeledes på DSOGs hjemmeside.

Det er den uddannelsessøgende læges ansvar at få lavet kompetencevurderingerne, evt med hjælp fra UAO.

360-graders feedback

Metoden består i at lægen bedømmes af flere personer ud fra en rating skala. Bedømmerne skal have mulighed for direkte observation, hvilket giver en betydelig mere sikker bedømmelse end udtalelse fra en eller to vejledere. Evalueringer fra de forskellige bedømmere bliver samlet ind, middelværdier kalkuleret og helhedsbilledet bliver vurderet af den, der skal evaluere. Den uddannelsessøgende læge og dennes vejleder udleverer hver især 8 blanketter til relevante bedømmere. Bedømmelserne afleveres til hovedvejlederen, der gennemgår evalueringerne sammen med den uddannelsessøgende.

Vejledersamtale

En vejledersamtale er en samtale mellem den uddannelsessøgende og vejlederen af rådgivende og støttende karakter. Indsamling af materiale i porteføljen vil bl.a. indgå i vejledningssamtalerne. Det anbefales, at der afholder ca. 3-4 samtaler i løbet af ansættelsen. Porteføljen skal løbende vurderes, og uddannelsesplanen skal løbende revideres. Efter afholdt samtale og min. 4 gange årligt nedskriver den uddannelsessøgende uddannelsesplanen og afleverer en kopi af planen og løbende samtaler til hovedvejleder og den uddannelsesansvarlige overlæge.

Ansvarsfordeling

Den uddannelsesansvarlige overlæge varetager den administrative funktion af speciallægeuddannelsen. Den uddannelsesansvarlige overlæge skal sikre uddannelsesprogrammer for afdelingens typer af uddannelsesstillinger, og sikre at der udarbejdes individuelle uddannelsesplan for den enkelte uddannelsessøgende samt sikre at enhver uddannelsessøgende tildeles en hovedvejleder. Den uddannelsesansvarlige overlæge skal sikre at opnåede kompetencer bliver attesteret gerne ved uddelegering til hovedvejledere og daglige vejleder.

Hovedvejlederen har en helt central rolle og pålægges ansvar for den praktiske gennemførelse af én eller flere uddannelsessøgendes forløb i afdelingen. Hovedvejlederen skal kende uddannelsesprogrammet for det pågældende uddannelsesforløb og sammen med den uddannelsessøgende udarbejde en uddannelsesplan for uddannelsesforløbet og sikre at uddannelsesplanen bliver gennemført og om nødvendigt justeret. Hovedvejlederen har ansvaret for porteføljevurderingerne.

Daglig klinisk vejleder er enhver ansat læge i afdelingen. De daglige kliniske vejledere kan evaluere og attestere opnåelsen af enkeltkompetencer for de uddannelsessøgende læger. De daglige kliniske vejledere skal give feedback samt efter aftale evaluere enkelte kompetencer eller delkompetencer og rapportere til hovedvejleder. I hoveduddannelsen skal den samlede portefølje vurderes årligt ved afslutningen, hvor porteføljevurderingen er afgørende for om hoveduddannelsen kan godkendes. Den uddannelsesansvarlige overlæge er ansvarlig for porteføljevurderingerne, men kan vælge at medinddrage og uddelegere vurdering af dele af porteføljen til andre herunder hovedvejlederen eller daglige vejledere.

Inspektorordningen

En uddannelsesgivende afdeling bedømmes ved inspektorordningen. Vi har sidst haft besøg i 2019 og venter genbesøg i 2024. Tidligere inspektorrapporter kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.